

המנהל האזרחי איו"ש
 משרד קמ"ט איכות הסביבה
 טל': 02-9977729/76
 פקס: 02-9977734
 ת.ד. 17 בית אל
 beniE@sviva.gov.il
 איכה"ס - 168103
 כ"ה באייר התשע"ח
 10 במאי 2018

מהנדסי רשויות המקומיות – מרחב יו"ש

הנדון : הנחיות לטיפול בפסולת בנייה ועודפי עפר

1. הקדמה ומטרה

מסמך זה נכתב ברוח תקנות התכנון והבניה החלות בישראל עבור משרדי המנהל האזרחי ביהודה ושומרון, מועצות מקומיות במרחב איו"ש וכל הנוגעים בדבר. מטרת המסמך היא חידוד הנהלים בדבר טיפול בפסולת בנייה הנוצרת ברחבי יהודה ושומרון. בשנים האחרונות אנו עדים לפסולת בנייה המתפרשת במרחבים רבים, חלקם באתרים פיראטיים. חידוד זה, ימנע פגיעה ישירה באיכות חייהם של תושבי איו"ש יחד עם מפגעים סביבתיים ופגיעה בערכי טבע.

2. עיקרי הנוהל

מתן היתרי בנייה, נתון בתחום אחריותם של הרשויות המקומיות והאזוריות. במסגרת זו על הרשות להבטיח למפרע שפסולת למיניה שתיוצר באתרי הבנייה שבתחומה, תטופל כראוי – הן בשלב הבנייה והעבודות להכשרת הקרקע, והן בסיומם של עבודות אלו. על הרשות לקבוע הסדרים לפיקוח כדי להבטיח ביצוע נהול זה בשלבי העבודות וסיומם. תעודת גמר תינתן רק אחרי שתשוכנע הרשות שנעשה טיפול נאות בפסולת שבשטח, ושכל המטרדים הסביבתיים טופלו באופן הולם.

קודם לקבלת היתר הבניה:

- א. על כל מבקש היתר בניה להתקשר עם אתר מסודר לטיפול בפסולת בנייה (או כל פסולת אחרת בהתאמה), על פי רשימת האתרים המאושרים על ידי המשרד להגנת הסביבה/ יחידת קמ"ט איכה"ס. חובה זו מהווה תנאי להיתר.
- ב. את רשימת האתרים המורשים לטיפול בפסולת ניתן למצוא באתר האינטרנט של המשרד להגנת הסביבה. בנוסף ניתן לפנות ליחידת קמ"ט איכה"ס בטלפון 02-9977729/76 למידע אודות אתרים בתחומי איו"ש.
- ג. מבקש ההיתר יצרף לבקשת היתר הבנייה אישור התקשרות עם האתר. בטופס האישור יפורטו פרטי הפרויקט וכמויות הפסולת הבנייה הצפויות.
- ד. רשות הרישוי תוודא שכמות הפסולת המוצהרת באישור ההתקשרות מאומת עם טבלת אומדן הפסולת אשר מפורט בסעיף הבא.
- ה. להלן כמויות פסולת הצפויות מפרויקטים שונים לבינוי. הערכת הפסולת נעשתה לפי יח' של 100 מ"ר בנוי.

הערכת פסולת – ל100 מ"ר	סוג פרויקט הבינוי
20 טון בממוצע	בנייה רגילה למגורים
לפחות 6 טון	בנייה טרומית למגורים
לפחות 20 טון	בנייה ציבורית ומשרדים
לפחות 6 טון	מסחר ותעשייה
לפחות 3 טון	מרתפים
לפחות 50 טון	הריסה
200 טון	חפירה/עודפי עפר

1. בעניין עודפי עפר, על מבקש ההיתר להגיש לוועדה טרם קבלת ההיתר, כמות משוערת של עודפי העפר, סוג העפר ויעד הפינוי (אתר הטמנה, פרויקט אחר בהיתר, אתר אחסון ואתר מורשה). בסיום הפרויקט יגיש המבקש הצהרה אודות כל פרטי העפר המפונה בפועל.

2. אם יבחר בעל ההיתר למחזר ולגרוס את פסולת הבנייה בתחומי אתר העבודה, יהיה עליו לעמוד בתנאים המפורטים מטה.

i. אישור ועדת התכנון/רשות מקומית ואזורית בכתב.

ii. הצגת חוזה התקשרות עם בעל מערך המיון והטיפול, בנוסף לרישיון עסק המאושר על ידי המשרד להגני"ס.

iii. הצגת מדידה מאושרת ע"י מודד מוסמך של כמויות פסולת הבנייה לפני המחזור/גריסה.

iv. הצגת חוזה התקשרות עם פתרון קצה מאושר לקליטת החומרים שאינם ברי מחזור/גריסה.

v. אישור מודד מוסמך בדבר סיום הטיפול בפסולת הבנייה.

במהלך עבודות הכשרת הקרקע והבנייה:

- א. יש לגדר את כל השטח שבגיננו ניתן היתר בניה (להלן "התכנית"). יש לגדר בנפרד שטחי מובלעות בשטח, וכן ערכי טבע לשימור בתוך שטח התכנית, כגון: ערוצי נחלים, צמחים נדירים וכיו"ב.
- ב. יש לגדר את אתרי ההתארגנות והחניונים, ולמקמם בתוך תחום שטח התכנית בלבד.
- ג. לא תותר שפיכת פסולת מכל סוג (פסולת בניין, עודפי עפר ועוד) מעבר לגבול השטח שהוגדר בהיתר הבנייה, למדרונות ולערוצי הזרימה הטבעיים, וכן לא תותר כל פעילות אחרת שתשנה את התכנית הטבעית בשטח זה.
- ד. יש להפריד בין ערימות הפסולת לערימות העפר, וכן בין ערימות הפסולת למיניחן לבין ערימות חומרי הגלם - ולסמנם בהתאם ובאופן ברור.
- ה. שטחים בתכנית שבהם מתקיימת פעילות הגורמת לזיהום קרקע, יופרדו ויתחמו, והנגר הנאסף מהם יוזרם לטיפול מוקדם, טרם הזרמתו למערכת הביוב או למערכת הניקוז הכללית. הקרקע המזוהמת תפונה לאתר מוסדר לפינוי וטיפול בקרקעות מזוהמות.
- ו. בכדי למנוע מפגעי אבק בעת ביצוע העבודות אין למקם מערומי עפר בקרבת מגורים או שטחים מאוכלסים. ככלל יש לנקוט באמצעים ובפעולות למניעת מפגעי אבק, בהתאם לתקנות למניעת מפגעים (מניעת זיהום אוויר ורעש ממחצבה), התשנ"ח-1998. בכלל זה יורטבו הדרכים ויהודקו על מנת למנוע הרחפת אבק.
- ז. גריסה וחציבה בתחום התכנית ייעשו על פי כל דין ובאישור הרשות הסביבתית המוסמכת על פי חוק עזר מחצבות התשנ"ט – 1999.
- ח. בשלב הקמת השכונה/דרך הגישה יהיה תפעול מושכל של עבודות העפר.
- ט. יאותרו אזורים קרובים למילוי חומר שנחפר או נחצב - אם בסלילת דרכים או בנייה שמצריכה מילוי. זאת על מנת לצמצם את תנועת המשאיות באתר וממנו החוצה.
- י. יש לשאוף להשתמש ככל שניתן בעודפי החציבה והעפר לצורך עבודות מילוי בתוך גבולות התכנית

שיקום נופי:

- בתום השימוש יפורקו ויפונו אתרי התארגנות, מחנות עבודה, חניונים, דרכי גישה זמניות, ערמות עודפי עפר ופסולת, או כל שטח אחר שיופר במהלך העבודות, ויתבצע שיקום נופי בשטחים אלו.
- בשטחים ביעוד לשטחים פתוחים בתכנית (כולל שצ"פ וכיו"ב), שעליהם מבנים/מתקנים/דרכים להריסה, יש לבצע שיקום נופי ולפנות את פסולת ההריסות לאתרי סילוק פסולת מאושרים.
- שטחים שהופרו מחוץ לשטח התכנית (או בתוכה) - בין אם ע"י השלכת פסולת ועודפי עפר ובין אם ע"י פעילות אחרת - ישוקמו ויטופלו ע"י היזם ועל חשבונו, בכדי שתישמר חזות נופית נאותה באתר ומחוצה לו.
- קו המגע בין דרכי הגישה/המגרשים/גבול התכנית/השטחים המופרים לבין השטחים הפתוחים (בין אם מחוץ לתכנית או בשטחה, כאמור), יטושטשו ע"י נטיעות של עצים ושיחים האופייניים למקום.
- הקרקע והצמחייה שבה נעשה שימוש במסגרת השיקום הנופי תותאם למופע הנופי הטיפוסי לשטחים הפתוחים הללו, ועל בסיס צמחיית האזור הטבעית המקומית. הקרקע תוסדר במרקם, בגבהים ובשיפועים בהתאמה לשטחים הסמוכים.
- ככלל יש להימנע משימוש בבולדרים ומסלעות כפריטים לעיצוב ושיקום נופי, ולכל הפחות ייסתמו המרווחים בין הסלעים שהוצבו. מסלעות אלו עלולות לשמש כבתי גידול לשפני סלע הנושאים את מחלת הלישמניה שפגיעתה קשה. (בהתאם לתכנית

הלאומית להפחתת מפגעי הלישמנייה בישראל, שמיושמת בהובלת המשרד להגנ"ס ובשיתוף הרשויות המקומיות, גם בשטחי איו"ש).

- אדמת החישוף הטבעית, שמקורה בשטח התכנית, תשמש לשיקום נופי ותוסדר במרקם, בגבהים ובשיפועים בהתאמה לשטחים הסמוכים.

בסיום עבודות הבניה:

- בעל ההיתר יספק אישור על כל פינוי לאתר מוסדר באמצעות תעודת שקילה וחשבונית מס מקור. בעל ההיתר יעביר אישורים אלו לרשות הרישוי לפי דרישת הרשות, אישורים אלו מהווים אסמכתא לטיפול מוסדר.
- על הרשות המקומית לוודא, לעת סיום העבודות, שלא הושארו באתר ובסביבתו פסולת, ערמות חומרים, או מטרדים סביבתיים אחרים, וששטחים שהופרו שוקמו באופן נאות, לפי העקרונות שפורטו לעיל.
- בעל ההיתר יעביר אישור סופי בתום הבנייה, בדבר כמויות הפסולת שפוגו לאתר מוסדר. תעודת הגמר תינתן רק לאחר ששוכנעה, רשות הרישוי, כי אתר העבודה נושא ההיתר נקי מפסולת בנייה (או אחרת), ושכמויות הפסולת שהגיעו לאתר המוסדר תואמות לטופס ההצהרה, וכי הקבלן לא ביצע עברת שפיכת פסולת במקומות או אתרים לא מוסדרים, או כל פעילות אחרת הפוגעת בסביבה, באתר ובסמוך לו.

לב		סטרנין
מתכנן	מחוז	יו"ש
קמ"ט		איכה"ס

העתק:

ס.רמ"א, מנהא"ז
 רעיין תיאום אזרחי, מהנא"ז
 רת"ח תשתית, מנהא"ז
 לשכת התכנון, מהנא"ז
 קמ"ט איכה"ס, מנהא"ז
 איגוד ערים יהודה
 איגוד ערים שומרון